

— זהו זה תהלים —

נְכַד בְּעַמּוֹ וְגו'. וְכֵן כְּמוֹ זֶה, כְּשִׁנּוֹתַי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיִּפִּי טוֹב עֲלִיּוֹן שֶׁל אָדָם הֲרֵאשׁוֹן לָהֶם, לְמָה? כְּדֵי לְשַׁמֵּר מְצוּוֹתָיו וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ. לֹא עָשׂוּ כֶּךָ אֲלָא הִתְגָּאוּ בּוֹ - בּוֹ לֹקִים, בִּיִּפִּי הַזֶּה.

אָמַר רַב יְהוּדָה, כְּשִׁבְרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הֲרֵאשׁוֹן, הֲיֵה גִלְם טָרַם שְׂזַרְק בּוֹ נְשָׂמָה, וְקָרָא לְאוֹתוֹ הַמְּלֶאֶךְ הַמְּמַנֶּה עַל צוּרוֹת בְּנֵי אָדָם, וְאָמַר לוֹ: עֵינַי וְצַר בְּדַמּוֹת הַזֶּה שֶׁשָּׂה בְּנֵי אָדָם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (בְּרַאשִׁית ה) וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתָיו כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, כְּלוֹמַר שֵׁתָא שֵׁשׁ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֵאוֹתוֹ עֶפֶר מִמֶּשׁ שֶׁנִּבְרָא אָדָם הֲרֵאשׁוֹן, לְקַח הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אֶת שֵׁשֶׁת אֱלֹהִים, וְקָרָא לוֹ שֵׁת שֵׁשׁ. זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיּוֹלֵד בְּדַמּוֹתָיו כְּצִלְמוֹ, מֵאוֹתָהּ הַעֶסָה שֶׁנִּבְרָא הַגִּלְם שְׁלוֹ. וְעַל כֶּךָ נֶאֱמַר גְּלַמִּי רְאוּ עֵינֶיךָ, וְעֵינֶיךָ בּוֹ לַעֲשׂוֹת [ב] שְׂדוּמִים לוֹ. וְעַל סִפְרָךְ כֻּלָּם יִכְתְּבוּ, מִי הֵם? כֻּלָּם שְׁמָרוּ מֵהַ שְׁנַתַּי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָהֶם וְנִטְרְדוּ מִן הָעוֹלָם [וּנְדוּנוּ בְּאוֹתוֹ הַדִּין].

שְׁנִינוּ: אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים שְׁיִמְיָהֶם צְדִיקִים **גְּלַמִּי רְאוּ עֵינֶיךָ וְגו'** (קל"ט, טז): [זוהר ח"א פ' יחיא (דף רכ"ג):] וְשִׁכַּבְתִּי עִם אֲבֹתַי וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח וְאָמַר, (ישעיה מב) הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ וְהַעֲוָרִים הִבִּיטוּ לְרֵאוֹת. הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ - אֵלּוּ בְּנֵי אָדָם שֶׁלֹּא מִקְשִׁיבִים לְדַבּוּרֵי הַתּוֹרָה וְלֹא פּוֹקְחִים אֲזַנֵּיהֶם לְשִׁמְעַת אֶת מְצוּוֹת רַבּוֹנָם. וְהַעֲוָרִים - שֶׁלֹּא מִסְתַּכְלִים לְדַעַת עַל מָה הֵם עוֹמְדִים, שֶׁהָרִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַכְּרוּז יוֹצֵא וְקוֹרָא,

תְּפַלְתּוֹ תְּמִיד וַיִּוְעִיל לוֹ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵין אָדָם עוֹשֶׂה עֲבֻרוֹת אֲלָא מִי שֶׁהוּא גִלְם וְלֹא אָדָם, וְהִינּוּ אוֹתוֹ שֶׁלֹּא מִסְתַּכֵּל בְּנִשְׂמָה הַקְדוֹשָׁה, אֲלָא כָּל מַעֲשָׂיו כְּבִהְמָה הַזֶּה שְׂאִין מִשְׁגַּחַת וְאִין יוֹדַעַת. אָמַר רַבִּי בּוֹ, וְכִי גִלְם נִקְרָא דוֹד שְׂאָמַר אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה? אָמַר לוֹ רַבִּי יִצְחָק, אָדָם הֲרֵאשׁוֹן אָמַרוּ, גְּלַמִּי רְאוּ עֵינֶיךָ. קָדָם שְׂזַרְקָת בִּי נְשָׂמָה, רְאוּ עֵינֶיךָ לַעֲשׂוֹת בְּדַמּוֹתֵי בְּנֵי אָדָם שְׂיִדְמוּ לִי. וְעַל סִפְרָךְ כֻּלָּם יִכְתְּבוּ, מִי הֵם? יָמִים יִצְרוּ, בְּצוּרָה הַזֶּה שְׁלִי. וְלֹא אֶחָד בְּהֵם, שֶׁלֹּא נִשְׂאָר אֶחָד מֵהֵם. אָמַר רַבִּי בּוֹ, לְמָה? אָמַר לוֹ, בְּאֵרֵא, כֻּלָּם שְׂדָמוּ לוֹ אוֹ בְּרָמְזוֹ שְׁלוֹ, לֹא מֵתוּ בְּמִיתַת נַפְשָׁם, וְכֻלָּם לָקוּ בְּאוֹתוֹ עֲנִין מִמֶּשׁ.

בְּאֵרֵא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, דְּמּוֹתוֹ שֶׁל אָדָם הֲרֵאשׁוֹן וַיִּפְּיוּ הֲיֵה כְּזֶהֶר הַרְקִיעַ הַעֲלִיּוֹן שֶׁעַל גְּבִי שְׂאָר הַרְקִיעִים, וְכֵאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁגִּנְזוּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא. וְכֻלָּם אוֹתָם שֶׁהִיוּ רְמוּזִים בּוֹ מִדְּמּוֹתוֹ שֶׁל אָדָם הֲרֵאשׁוֹן, בּוֹ הֵם לָקוּ וּמָתוּ. שְׁכָךְ דְּרָכּוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - נוֹתֵן עֶשֶׂר לְאָדָם, לְמָה? לְזוֹן אֶת הָעֲנִיִּים וְלַעֲשׂוֹת מְצוּוֹתָיו. אֵינּוּ עוֹשֶׂה אֶת זֶה וּמִתְגָּאֵה [וְאִם נִתְגַּלָּה בּוֹ] בְּעֶשֶׂר הַהוּא - בּוֹ יִלְקָה, שְׁכַתוּב (קהלת ה) עֶשֶׂר שְׂמוֹר לְבַעֲלָיו לְרַעְתּוֹ. נוֹתֵן לוֹ בְּנִים, לְמָה? לְלַמֵּד אוֹתָם דְּרָךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלְשַׁמֵּר מְצוּוֹתָיו, כְּמוֹ שְׂאָמַר בְּאַבְרָהָם (בְּרַאשִׁית יח) כִּי יִדְעָתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְנֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת כָּל בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְגו'. הוּא לֹא עוֹשֶׂה אֶת זֶה וּמִתְגָּאֵה בְּהֵם - בְּהֵם הוּא לֹקָה, שְׁכַתוּב (אֵיוב יח) לֹא נִין לוֹ וְלֹא

— תהלים — זוהר תהלים —

על אותם ימים, ימים על ימים, ימים על כל אחד שנים. שכאשר יוצא מן העולם הזה, אינו מוצא ימים להתלבש בהם, ולא יהיה לו לבוש במה להתכסות. אשרי הצדיקים שכל ימיהם שמורים הם אצל המלך הקדוש, ונעשים מהם לבושי כבוד להתלבש בהם בעולם הבא.

שְׁנֵינּוּ בסוד המשנה, מה שכתוב (בראשית a) וידעו כי עירמם הם - ידיעה מממש ידעו, שאותו לבוש של כבוד שנעשה מאותם ימים נגרע מהם, ולא נשאר יום מאותם ימים להתלבש בו. זהו שכתוב (תהלים קלט) גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו. ימים יצרו ודאי. ולא אחד בהם, שהרי לא נשאר אחד להתלבש בו, עד שהשתדל אדם ועשה תשובה, והקדוש ברוך הוא קבל אותו ועשה לו כלי לבוש אחרים, ולא מן הימים שלו. זהו שכתוב (בראשית a) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם. בא ראה, באברהם שזכה מה כתוב? (שם כד) בא בימים, משום שזכה. כאשר הסתלק מן העולם הזה, ממש באותם ימים שלו, נכנס והתלבש בהם, ולא נגרע מאותו לבוש כבוד פלום, שכתוב בא בימים. באיוב מה כתוב? (איוב a) ויאמר ערם יצתי מבטן אמי וערם אשוב שמה, שהרי לא נשאר לבוש להתלבש בו.

שְׁנֵינּוּ, אשריהם הצדיקים, שימיהם צדיקים, ונשארו לעולם הבא [צדיקים], וכאשר יוצאים, כלם מתחברים ונעשים לבושי כבוד להתלבש בו, ובאותו לבוש זוכים להתענג מענג העולם הבא,

ואין מי שישגיח. שלמדנו, באותם ימים שנברא האדם, באותו יום שיוצא לעולם, כלם עומדים בקיומם והולכים וטסים בעולם, יורדים ומזהירים את האדם כל יום ויום לבדו. וכשאותו יום בא ומזהירים אותו, וכן אדם עושה באותו יום חטא לפני רבונו - אותו יום עולה בבושה ומעיד עדות, ועומד לבדו בחוץ. ושנינו, אחר שעומד לבדו, יושב, עד שאדם עושה ממנו תשובה. זכה - שב אותו יום למקומו. לא זכה - אותו יום יורד ומשתתף עם אותה רוח שבחוץ, ושב לביתו, ונתקן בדמות אותו אדם ממש כדי להרע לו, ודר עמו בבית. ויש שדיורו לטוב, אם הוא זוכה. ואם לאו, הוא דר עמו לרע. בין כך ובין כך נפקדים אותם ימים וחסרים, ולא נכנסים בחשבון של אותם שנשארו. אזי לאותו האדם שגורע ימיו לפני המלך הקדוש, ולא השאיר למעלה ימים להתעטר בהם באותו העולם ולהתקרב עמם לפני המלך הקדוש.

בא ראה, כשקרבים אותם ימים לפני המלך הקדוש, אם הוא צדיק, זה האדם שיוצא מן העולם ונכנס באותם ימים, והם לבושי כבוד שנשמטו מתלבשת בהם, והם אותם ימים שצדיק היה בהם ולא הרשיע בהם. אזי לאותו שגורע ימיו למעלה, שכאשר רוצים להלביש אותו בימיו, אותם ימים שפגם בחטאיו חסרים מאותו לבוש, ומתלבש בכגד חסר. כל שכן אם הם רבים, ואין לאדם במה להתלבש באותו העולם, אזי אזי לו ואזי לנפשו, שדנים אותו בגיהנם

י וְלִי מַה יִּקְרוּ רַעֲיָה אֶל מַה עֲצָמוּ רֵאשִׁיחַם: יֵה אֶסְפָּרָם מִחֹל יִרְבוּן הַקִּיצָתִי
 וְעוֹדֵי עֶפְדִּי: יֵה אִם תִּקְמַל אֱלֹהֵי רִשָּׁע וְאֲנֹשִׁי דְמַיִם סוּרוּ מִנִּי: כ אֲשֶׁר יֵאמְרוּ
 לְמוֹזְמָה נָשָׂא לְשׂוֹא עֲרִידִי: כֹּא הֲלֹא מִשְׁנֵאִידִי יְהוֹנָה: אֲשָׁנָא וּבִתְקוּמָיִד
 אֲתִקְוֹטָט: כב תִּכְלִית שְׁנֵאָה שְׁנֵאָתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי: כג חֲקַרְנִי אֶל וְדַע לְכָבִי
 בְּחַנְנִי וְדַע שְׂרַעְפִּי: כד וְרֵאָה אִם דָּרָךְ עֵצֵב בִּי וַנְחַנִּי בְּדָרָךְ עוֹלָם:

—== זוהר תהלים ==—

(תהלים קלט) גְּלָמִי רָאוּ עֵינַיָךְ וְעַל סַפְרָךְ כָּלָם
 יִכְתְּבוּ וְגו'. פְּסוּק זֶה בְּאֵרוֹהוּ בְּכַמָּה
 מְקוֹמוֹת. אֲבָל בֹּא רֵאָה, כָּל אוֹתָן הַנִּשְׁמוֹת
 שֶׁהָיוּ מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כִּלְּן עוֹמְדוֹת
 לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁלֹּא יָרְדוּ
 לְעוֹלָם בְּאוֹתָהּ דְמוֹת מִמֶּשׁ שֶׁנִּרְאִים אַחַר
 כֶּךָ בְּעוֹלָם, וְאוֹתוֹ מֵרָאָה שֶׁל גּוֹף הָאָדָם
 שֶׁעוֹמֵד בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֶּךָ עוֹמֵד לְמַעְלָה.
 וּבִשְׂעָה שֶׁנִּשְׁמָה זוֹ מִזְמַנָּת לְרֵדֵת לְעוֹלָם,
 אוֹתָהּ נִשְׁמָה בְּאוֹתָהּ דְמוֹת מִמֶּשׁ שֶׁעוֹמְדֵת
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֶּךָ עוֹמְדֵת [לְמַעְלָה] לִפְנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשְׁבִּיעַ אוֹתָהּ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּשְׁמַר מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא
 לְעַבֵּר עַל הַבְּרִיתוֹת. וּמִנֵּיִן לָנוּ שֶׁעוֹמְדֵת
 לִפְנֵינוּ? שֶׁכְּתוּב (מַלְכִים א יז) חֵי ה' אֲשֶׁר
 עֲמַדְתִּי לִפְנֵינוּ. עֲמַדְתִּי וְדַאִי, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.
 וְלָכֵן גְּלָמִי רָאוּ עֵינַיָךְ, עַד שֶׁלֹּא יִתְרָאָה
 [הַצִּלָּם] בְּעוֹלָם. וְעַל סַפְרָךְ כָּלָם יִכְתְּבוּ,
 שֶׁהָרִי כָּל הַנִּשְׁמוֹת בְּאוֹתָהּ דְמוֹת שְׁלָהֶם,
 כָּלָם בְּסִפְרָ כְּתוּבִים. יָמִים יִצְרוּ, הָרִי
 פִּרְשׁוּהָ יִצְרוּ וְדַאִי. וְלֹא אַחַד בְּהֶם, בְּעוֹלָם
 הַזֶּה לְעַמֵּד בְּקִיּוֹם רְבוּנָם כְּרֵאוּי.

וּבְאוֹתוֹ לְבוֹשׁ עֲתִידִים לְקוֹם לְתַחֲיָה, וְכָל
 אוֹתָם שֵׁישׁ לָהֶם לְבוֹשׁ יִקְוֹמוּ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
 (איוב לח) וַיִּתְּצֵבוּ כְּמוֹ לְבוֹשׁ. אוֹי לְאוֹתָם
 רִשָּׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם שִׁימִיָּהֶם בְּחֻטְאֵיהֶם
 [עוֹלְמוֹת] חֲסֵרִים, וְלֹא נִשְׁאָר מֵהֶם בְּמָה
 שִׁיִּתְּכִסּוּ כְּשִׁיִּצְאוּ מִן הָעוֹלָם. שְׁנִינוּ, כָּל
 אוֹתָם צְדִיקִים שֶׁזָּכוּ לְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוֹשׁ
 כְּבוֹד בִּימִיָּהֶם, מִתְּעַטְרִים בְּאוֹתוֹ עוֹלָם
 [לְבוֹשׁ] מִהַעֲטוּרִים שֶׁבֵּהֶם מִתְּעַטְרִים
 הָאֲבוֹת, מֵאוֹתוֹ נַחַל שִׁיּוּצָא וְשׁוֹפֵעַ לְגַן
 עֵדֵן. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַנְּחַךְ ה' תָּמִיד וְהַשְּׁבִיעַ
 בְּצַחְצְחוֹת נִפְשָׁךְ וְגו'. וְאוֹתָם רִשָּׁעֵי הָעוֹלָם
 שֶׁלֹּא זָכוּ לְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוֹשׁ שֶׁל יְמִיָּהֶם,
 עֲלֵיהֶם כְּתוּב (יִרְמִי' יז) וְהָיָה כְּעָרְעָר בְּעָרְבָה
 וְלֹא יִרְאָה כִּי יָבֵא טוֹב וְשָׁכַן חֲרָרִים
 בְּמִדְבָּר. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל
 יַעֲקֹב שֶׁבִּשְׁחוּן יִתַּר הָיָה לוֹ, שֶׁכְּתוּב
 וְשָׁכַבְתִּי עִם אֲבֹתִי, שְׁאֲזָכָה בְּהֶם וְלֹא
 כְּאַחַר. שְׁאֲזָכָה בְּהֶם לְהִתְלַבֵּשׁ בִּימֵים שֶׁלוֹ
 וּבִימֵים שְׁלָהֶם.

גְּלָמִי רָאוּ עֵינַיָךְ וְגו' (קלט, טז): [זוהר בראשית
 פ' ויחי (דף רלג)] רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַח,